

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קמ"ח ע"א

ללשון הראשון ברשב"ם, שכיב מרע המחלק נכסיו בקנין באופנים הבאים, האם הוי שיור של מקום צימוח הפירות, ואם ימות לא יחזור, או לא?

בדקל לאחד ופירות לעצמו	בדקל לאחד ופירות לאחר	
ספק אם הוי שיור	ספק אם הוי שיור	לאיבעיא להו
ודאי הוי שיור	לא הוי שיור	לרבא א"ר נחמן

ללשון השני ברשב"ם, באופן הנ"ל, במה הסתפקה הגמ' ומה פשט רב נחמן?

בדקל לאחד ופירות לאחר	אמר: דקלי לך חוץ מפירותיו	
ספק אם הוי שיור	ספק אם הוי שיור	לאיבעיא להו
לא הוי שיור	ודאי הוי שיור ¹	לרבא א"ר נחמן

לפירוש ר"י בתוס' שלצד ששייר מקום הפירות במתנת הראשון, לא חשות מתנת הפירות לשני דבר שלא בא לעולם, במה הסתפקה הגמ' ומה פשט רב נחמן? [תד"ה איבעיא].

בדקל לאחד ופירות לאחר	בדקל לאחד ופירות לעצמו	
ספק אם הוי שיור	ספק אם הוי שיור ²	לאיבעיא להו
לא הוי שיור	ודאי הוי שיור ³	לרבא א"ר נחמן

¹ והיינו כשיטת רב זביד שכל ייתור לשון במקום שאינו נצרך בא להוסיף, וכגון כאן שהזכיר כשנתן את המתנה רק דקל, וא"כ ודאי שלא נתכוין לתת לו פירות, ולמה היה צריך לומר ג"כ חוץ מפירותיו, וע"כ שכוונתו היא להוסיף עוד ולשייר בדקל ג"כ למקום צימוח הפירות, וכיון שכן היתה מתנתו רק מתנה במקצת, ונחשב שייר בקרקע, ולכך שכיב מרע זה אף שעמד אינו חוזר.

² פירוש, ועל הצד שלא השאיר מקום פירות לעצמו, א"כ כשנתן לראשון נתן גם את הפירות, כיון שלגביו עצמו הפירות הם דבר שלא בא לעולם, ועי' ברשב"א.

³ וכיון שלעצמו ודאי שייר מקום צימוח הפירות, א"כ גם הפירות נשארים לו, אפילו שהם לכשל עצמם הוי דבר שלא בא לעולם.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קמ"ח ע"ב

בריא שנתן מתנה בלשונות דלהלן, האם שייר זכות בחצר להוצאת זיזין?

בית לאחד ודיוטא לאחר ⁴	אמר ביתי לך חוץ מהדיוטא ⁵	
ספק אם הוי שיור	ספק אם הוי שיור	לאיבעיא להו
לא הוי שיור	ודאי הוי שיור ⁶	לרבא א"ר נחמן

שכיב מרע שכתב כל נכסיו, באופנים דלהלן האם קנו?

במחלק מתחילה את הכל	במחלק מעט ושתק ונמלך לחלק הכל	
קנו כולם	קנו כולם	במת
לא קנו	קנו כולם חוץ מהאחרון	בעמד

למסקנא שחזרה במקצת הוי חזרה בכל, שכיב מרע שנתן נכסיו באופנים דלהלן, מה הדין?

רישא: כולם לראשון ומקצתם לשני	סיפא: מקצתם לראשון וכולם לשני	
שני קנה ראשון לא קנה	שניהם קנו ⁷	במת
שני קנה ראשון לא קנה	ראשון קנה שני לא קנה ⁸	בעמד

⁴ כאן הספק, האם כשנתן לראשון את הבית נתן לו עם כל הזכויות כולל הזכות למנוע הוצאת זיזין בחצר, או ששייר זכות זאת לעצמו, וכשנתן את הדיוטא לשני, קיבל השני את הזכות הזאת ולא הראשון.

⁵ כאן הספק, דכיון ששייר את הדיוטא לעצמו, י"ל יותר שכוונתו לשייר לעצמו את הזכות של הוצאת זיזין בחצר שהיתה לו.

⁶ פשטין לה כרב זביד שכל ייתור לשון כשלא צריך בא להוסיף, וא"כ ודאי כוונתו כאן להוסיף לשייר עם הדיוטא את הזכות להוצאת זיזין.

⁷ פירוש כשנתן מקצתם לראשון, על כרחך שכנתן כולם לשני, הפירוש הוא כולם הנשארים ממתנת הראשון, וא"כ לא חזר ממתנת הראשון, וכיון שמת שניהם קונים.

⁸ ראשון קנה משום שנתן לו רק מקצת, שאז הדין שקונים גם בעמד. אבל השני שבקבלת מתנתו לא שייר השכיב מרע לפניו כלום, אם עמד חוזר בו ממתנתו אליו.